

**КОНФЛІКТ ПРОФЕСІЙНИХ ТА ОСВІТНІХ ПРІОРИТЕТІВ:
АНАЛІЗ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ПРАЦЮЮЧИХ СТУДЕНТІВ
У КРИЗОВИХ УМОВАХ**

Власик Любов Йосипівна

PhD, доцент,

доцент кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я

Буковинський державний медичний університет

м. Чернівці, Україна

Гарасим Анна Андріївна

здобувач вищої освіти

Буковинський державний медичний університет

м. Чернівці, Україна

Академічна етика майбутнього лікаря традиційно ґрунтується на глибокому усвідомленні цінності знань та високій внутрішній мотивації. Проте в нинішніх реаліях тривалого стресу та соціально-економічної нестабільності дотримання цих фундаментальних принципів стає серйозним викликом, оскільки здобувачі освіти змушені балансувати між жорсткими вимогами медичної школи та необхідністю працювати [1]. Коли трудова зайнятість починає конкурувати з навчанням, виникає гострий конфлікт пріоритетів. У таких обставинах хронічний дефіцит часу й душевних сил змушує молоду людину обирати стратегію виживання та формального виконання вимог замість якісного й глибокого опанування майбутньої професії [2; 3]. З огляду на це, метою дослідження стало окреслення векторів змін у навчальній мотивації та принципах академічної етики студентів-медиків за умов поєднання ними роботи з отриманням освіти в умовах загальної невизначеності.

Для реалізації цієї мети було проведено поперечне дослідження, інструментом якого стала спеціально розроблена анкета у Google-формі, спрямована на виявлення викликів трудової та навчальної зайнятості. Важливою частиною інструментарію стали відкриті запитання, які дозволили забезпечити якісну складову аналізу та глибше зрозуміти суб'єктивні переживання респондентів. Усього в опитуванні взяли участь 52 студенти Буковинського державного медичного університету з третього по шостий курси. Обробка отриманих даних здійснювалася за допомогою методів описової статистики. Варто зауважити, що зважаючи на пілотний характер дослідження та локальний обсяг

вибірки, отримані результати відображають лише первинні тенденції, які потребують подальшого масштабного наукового підтвердження.

Отримані результати засвідчили високу залученість студентів до трудової діяльності: майже половина опитаних (46,7%) поєднують навчання з постійною роботою, а ще понад чверть (26,7%) працюють періодично. Прикметно, що до випускного шостого курсу більшість працюючих студентів (61,5%) зайняті поза межами медичної галузі, надаючи перевагу стабільній роботі, яку вони знайшли раніше. Така модель життєдіяльності безпосередньо позначається на сприйнятті освітнього процесу. Зокрема, виявлено тенденцію до зниження суб'єктивного бала оцінки навчального навантаження від 4,57 на третього курсу до 3,84 на випускному. При цьому найменш залученими в навчання виявилися ті, хто підробляє лише періодично (3,2 бала проти 4,0 бала у тих, хто працює постійно), що вказує на небезпеку втрати системності в освіті через хаотичний графік зайнятості.

Паралельно з цим спостерігається чітка тенденція до зростання втоми серед працюючої молоді, яка досягає свого максимуму на випускному курсі (87,5%). Таке глибоке психоемоційне виснаження розгортається на тлі виразної кризи мотивації, адже лише третина випускників твердо впевнені, що залишаться в медицині. Подібний стан створює передумови для вимушеної підміни справжнього навчання суто формальним закриттям академічних боргів. Додатковим потужним стрес-фактором виступає страх не отримати бажану лікарську спеціалізацію, який турбує більшість випускників (57,7%) і загалом знижує мотивацію у значної частини опитаних (65,4%). Тільки для незначної частки студентів ці кризові виклики стають своєрідним стимулом до активнішого навчання (7,7%). Проте для абсолютної більшості відсутність чітких життєвих орієнтирів та перспектив стає критичним деструктивним чинником для дотримання принципів академічної етики.

У підсумку можна констатувати, що зафіксовані професійні пріоритети працюючого студента поступово можуть витіснити освітні цілі. Високий рівень виснаження у поєднанні зі страхом перед майбутнім пригнічують первинну навчальну мотивацію. За відсутності належного внутрішнього ресурсу освітній процес зазнає серйозної трансформації, через що виникає реальний ризик його перетворення на механічне здобуття диплома, що прямо руйнує засади академічної доброчесності. Проте, оскільки дане дослідження виявило лише первинні тенденції у звуженій вибірці респондентів, ця проблема потребує подальшого ретельного вивчення та проведення більш потужного наукового пошуку для розробки нових моделей соціально-психологічного супроводу в закладах вищої медичної освіти.

Література:

1. Neufeld-Kroszynski G., Michael K., Karnieli-Miller O. Associations between medical students' stress, academic burnout and moral courage efficacy. *BMC Psychology*. 2024. Vol. 12, № 1. P. 296. DOI: 10.1186/s40359-024-01787-6.
2. Lim J. T. Y., Lee KH., Siw M. H., Khansa F. D., Lee F. A. M. R. F., Woon L. S.-C., Saini S. M. Burnout in medical students and its psychological correlates with mentorship, motivation and professional values. *Frontiers in Medicine*. 2026. Vol. 13. Art. 1752508. DOI: 10.3389/fmed.2026.1752508.
3. Di Vincenzo M., Arsenio E., Della Rocca B., Rosa A., Tretola L., Toricco R., Boiano A., Catapano P., Cavaliere S., Volpicelli A., Sampogna G., Fiorillo A. Is There a Burnout Epidemic among Medical Students? Results from a Systematic Review. *Medicina (Kaunas)*. 2024. Vol. 60, № 4. P. 575. DOI: 10.3390/medicina60040575.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-640-2-79>

СИНЕРГІЯ ЧИ ВИСНАЖЕННЯ: ОРГАНІЗАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ПРОФІЛАКТИКИ ВИГОРАННЯ В МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИХ КОМАНДАХ

Дністрянський Богдан Володимирович
КНП «Вінницька обласна клінічна дитяча лікарня
Вінницької обласної Ради»
м. Вінниця, Україна

Сучасна система охорони здоров'я та соціальної допомоги базується на роботі мультидисциплінарних команд. Залучення фахівців різних профілів дозволяє реалізувати цілісний, пацієнтоцентричний підхід. Проте практика свідчить про наявність управлінського парадоксу: інструмент, створений для оптимізації процесів та розподілу навантаження, за відсутності ефективного менеджменту стає катализатором професійного вигорання фахівців [1, с. 88].

Мета роботи – проаналізувати організаційні фактори, що призводять до виснаження в мультидисциплінарних командах, та обґрунтувати ефективні управлінські стратегії для трансформації цього ризику в командну синергію.

Основний зміст. Синергія в МДК виникає тоді, коли спільний результат перевищує просту суму зусиль окремих фахівців. Натомість